

УДК 338.483(477)

Юлія Феленчак

*д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри спортивного туризму*

Тетяна Тупичак

*викладач кафедри туризму,
Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах зростає значення соціального туризму, оскільки розширюються цілі та напрями туристичної діяльності, а доступність занять туризмом значно сприяє таким процесам. Сучасні світові тенденції розвитку туризму демонструють певні ініціативи у сфері соціального туризму для надання можливості якомога більшій частині населення проводити відпустку всередині своєї країни або за кордоном, відновлювати здоров'я і працездатність із мінімальними фінансовими витратами. Однак для значної кількості громадян нашої країни туристичні подорожі є недоступними у зв'язку із важким політичним та соціально-економічним становищем у країні. Крім цього, для певних соціальних груп населення часто неможливим є навіть туризм вихідного дня.

У спеціалізованій інтерпретації соціальний туризм визначають як сектор туристичного відпочинку, де споживачі отримують субсидії з коштів, що виділяє держава на соціальні потреби, або з інших джерел фінансування, щоб створити умови для подорожі та відпочинку певним соціальним групам населення (школярам, молоді, що працює, учнівської молоді з малозабезпечених сімей, студентам, багатодітним родинам, пенсіонерам, ветеранам, особам із обмеженими можливостями та іншим соціально вразливим), яким державні та інші організації надають соціальну підтримку [3]. Основною метою соціального туризму є не отримання прибутку, а підтримка людей із низьким рівнем доходу для реалізації їхнього права на відпочинок.

Однак функціонування закладів у сфері соціального туризму, незважаючи на значну соціальну затребуваність його послуг, стикається зі значними труднощами, які перешкоджають його активному розвитку як певного туристичного сектору та як сектору соціального обслуговування (рис. 1).

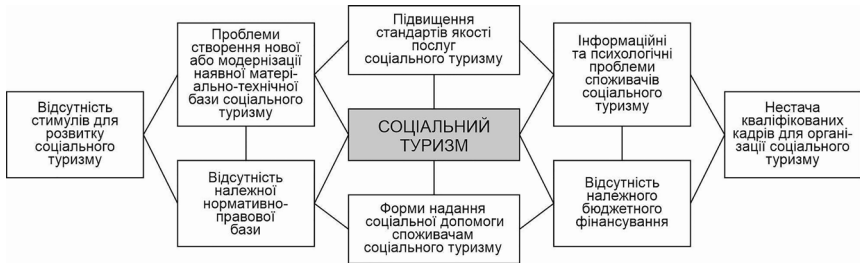

Рис. 1. Перешкоди, які стримують розвиток соціального туризму. Доопрацьовано за [2]

З огляду на виділені перешкоди, які суттєво обмежують активний розвиток соціального туризму, забезпечення доступності туристичного відпочинку для верств населення з невисоким рівнем доходів вимагає розроблення та здійснення низки конкретних заходів, до яких слід віднести визначення соціальної політики держави в галузі туризму, розроблення і прийняття законодавчих і нормативних актів, які б регулювали відносини у сфері соціального туризму, створення соціальної інфраструктури у туризмі, забезпечення систем і механізмів підтримки певних соціальних верств населення щодо можливостей отримання послуг соціального туризму, підготовка кваліфікованих працівників для роботи у системі соціального туризму [1]. Також слід наголосити на некомерційній характеристиці соціального туризму, що суттєво впливає на зацікавленість суб'єктів туристичної діяльності у його розвитку й активізації.

Сьогодні є дискусійним питання щодо видів соціального туризму та критеріїв їхнього виділення, оскільки основна ідея соціального туризму – його доступність для створення можливостей, щоб залучити якомога більшу кількість населення до активного відпочинку з мінімальними фінансовими витратами – є присутньою у багатьох інших видах туризму.

З урахуванням викладеного вище можна стверджувати, що зважати на соціальні аспекти туризму під час розроблення програм розвитку туристичної галузі необхідно для успішного розвитку туристичної галузі. Актуальність розвитку соціального туризму і необхідність впровадження соціальних програм у туристичну галузь на державному рівні впродовж останнього часу відображена у розробленні певних урядових проєктних програм. Зокрема, Міністерство економіки у межах «Проєкту документа з поправками до Держпрограми стимулювання економіки для подолання негативних наслідків обмежувальних заходів, пов'язаних із боротьбою з COVID-19» пропонує підтримати соціальні ініціативи у туристичному бізнесі і планує запровадити так звані туристичні сертифікати, які будуть фінансово стимулювати українців відпочивати в межах України і для реалізації цієї програми пропонують виділити 200 млн грн [4].

Ключові слова: туризм, соціальний туризм, мотивація туристів, туристичний сертифікат.

Список використаних джерел

1. Александрова А. Ю. Международный туризм / А. Ю. Александрова. – Москва : Аспект Пресс, 2001. – 464 с.
2. Бадин А. А. Маркетинговый инструментарий развития социального туризма в российских условиях / А. А. Бадин // Экономический вестник Ростовского государственного университета. – 2008. – Т. 6, № 3, ч. 2. – С. 222–225.
3. Трубилин А. Г. Социальный туризм как сегмент развития внутреннего туризма территории / А. Г. Трубилин // Вестник АГУ. – 2017. – № 4 (210). – С. 99–108.
4. Суков О. Безкоштовно на курорт. Що за сертифікати на подорожі придумав уряд? – URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/economics/pakuyte-chemodany-pomogut-li-turbiznesu-sertifikaty-dlya-turistov-25032021>.